

Τ. Δ. : Τέρμα Αμυνταίου – Άγιος Λουκάς
Τ. Κ. : 651 10 Τ.Θ.: 1235
Τηλ. : 2510 600431
Fax: 2510 600430
E mail : dpyrgiotou@minagric.gr

Το παρόν δελτίο εκδίδεται μόνο ηλεκτρονικά σε συνεργασία με τις ΔΑΟΚ ΑΜΘ και τη ΔΑΟΚ Σερρών

No 04/16-02-2023

Πληροφορίες : Δ. Πυργιώτου, Θ. Γεωργιάδου.

ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ - ΓΙΓΑΡΤΟΚΑΡΠΑ

Την περίοδο αυτή τα δένδρα εξέρχονται από το στάδιο του ληθάργου (κλειστοί οφθαλμοί). Οι επεμβάσεις κατά την χειμερινή περίοδο έχουν ως στόχο την μείωση των πληθυσμών των εντόμων και των αρχικών μολυσμάτων των μυκητολογικών και βακτηριολογικών ασθενειών. Έτσι, σε συνδυασμό με το χειμερινό κλάδεμα των δένδρων που είναι πολύ σημαντικό και απαραίτητο για την σωστή ανάπτυξή τους, δρομολογείται η παραγωγή καρπών άριστης ποιότητας.

Γενικές καλλιεργητικές αρχές για το χειμερινό κλάδεμα:

- α) Το κλάδεμα να γίνεται όταν ο καιρός είναι ξηρός. Αυξημένη υγρασία ευνοεί την ανάπτυξη μυκητολογικών προσβολών. Επίσης το κλάδεμα πρέπει να αποφεύγεται στις περιόδους που επικρατούν παγετοί.
- β) Τα εργαλεία κλαδέματος θα πρέπει να απολυμαίνονται.
- γ) Πρέπει να γίνεται επάλειψη των μεγάλων τομών κλαδέματος με κατάλληλο υλικό (πάστα) - &
- δ) Να πραγματοποιείται αφαίρεση και καταστροφή των αποξηραμένων κλαδίσκων, των μουμιοποιημένων καρπών και των κλάδων που φέρουν έλκη καθώς και καθαρισμός - απολύμανση των ελκών στους βραχίονες των δέντρων.

Ροδακινιά – Νεκταρινιά – Βερικοκιά- Κερσιό- Δαμσκηνιά

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΩΝ

Εξώασκος (*Taphrina deformans*)

Ο εξώασκος, γνωστός και ως «καρούλιασμα των φύλλων» προσβάλλει κυρίως τα φύλλα και δευτερευόντως τους νεαρούς βλαστούς και καρπούς. Τα προσβεβλημένα φύλλα λόγω υπερπλασίας και υπερτροφίας, παρουσιάζουν τοπική ή ολική πάχυνση του ελάσματος, «κατσάρωμα» και τελικώς έντονη παραμόρφωση. Αρχικά παίρνουν κόκκινο χρώμα και αργότερα κιτρινότεφο με βελούδινη όψη. Τελικά τα φύλλα γίνονται καστανά, μαραίνονται, ξηραίνονται και πέφτουν προκαλώντας πλήρη φυλλόπτωση του δέντρου. Στους καρπούς εμφανίζονται τοπικές κιτρινοπράσινες διογκώσεις και πρόωρη πτώση. Οι νεαροί βλαστοί παρουσιάζουν έντονες διογκώσεις, χλώραση και ρόδακες. Ο μύκητας δεν ευνοείται σε θερμοκρασίες χαμηλότερες από 7 °C, ενώ μολύνσεις παρατηρούνται σε θερμοκρασίες μεταξύ 10° και 20° C και υψηλών ποσοστών σχετικής υγρασίας.

Εικόνες 1 & 2 : Προσβεβλημένα φύλλα ροδακινιάς από τον μύκητα *Taphrina deformans*

(Πηγή: <http://www.ellinikigeorgia.gr> ,
<http://www.agro-help.gr>)

Το παθογόνο διαχειμάζει με τα βλαστοσπόρια στους οφθαλμούς ή σε πτυχώσεις του φλοιού των κλάδων και του κορμού. Νωρίς την άνοιξη με υγρό και βροχερό καιρό τα βλαστοσπόρια μεταφέρονται και μολύνουν τις τρυφερές επιφάνειες. Η καταπολέμηση του εξώασκου βασίζεται στην καταστροφή των σπορίων του μύκητα κατά την περίοδο της διαχειμάσής του, πριν τη μόλυνση της νέας βλάστησης των δένδρων. Η ασθένεια του εξώασκου αντιμετωπίζεται προληπτικά με ένα ψεκάσμο κατά την διάρκεια του λήθαργου των δέντρων (φθινόπωρο μέχρι φούσκωμα οφθαλμών). Ο ψεκάσμος πρέπει να είναι επιμελημένος, σε θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 10 °C και να γίνει τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες μετά το κλάδεμα των δένδρων και μέχρι το φούσκωμα των ματιών. Σε περίπτωση εξασθένησης του δέντρου λόγω σοβαρής προσβολής συνιστάται η ενίσχυσή του με αζωτούχο λίπασμα, με περιοδικές αρδεύσεις και η αραίωση των καρπών. Μετά την είσοδο του παθογόνου στους ιστούς είναι, ουσιαστικά, αδύνατη η καταπολέμηση της ασθένειας.

Κορύνιο (*Stigmina carpophilla*)

Η ασθένεια προσβάλλει τα φύλλα, τους καρπούς, τους βλαστούς και λιγότερο τους οφθαλμούς και τα άνθη. Ο μύκητας εγκαθίσταται στους επιφανειακούς ιστούς των οργάνων και προκαλεί νεκρωτικές κηλιδώσεις, μικρά έλκη στους βλαστούς και νεκρώσεις οφθαλμών. Τα πιο χαρακτηριστικά συμπτώματα εμφανίζονται στο έλασμα των τρυφερών φύλλων και στην επιφάνεια των νεαρών καρπών. Στην πάνω πλευρά των φύλλων εμφανίζονται συνήθως κυκλικές, ερυθροκάστανες, κηλίδες που βαθμιαία γίνονται καστανές και ξηραίνονται. Οι αποξηραμένοι ιστοί πέφτουν, οπότε σχηματίζονται πολλές οπές στα φύλλα συνήθως με ένα ερυθροειδές «δακτυλίδι» γνωστές ως «τρύπες από σκάγια».

Αποτέλεσμα της έντονης προσβολής είναι η φυλλόπτωση. Στους μολυσμένους βλαστούς σχηματίζονται μικρές κοκκινωπές ελλειψοειδείς κηλίδες που στην συνέχεια εξελίσσονται σε μικρά έλκη. Τα έλκη συχνά εκκρίνουν κόμη και εάν περιβάλλουν τους κλαδίσκους το πάνω μέρος τους ξηραίνεται. Τέλος οι οφθαλμοί μαυρίζουν και νεκρώνονται.

Για την καταπολέμηση της ασθένειας συνιστάται το ακόλουθο πρόγραμμα ψεκασμών:

- το φθινόπωρο και κατά την πτώση των φύλλων,
- κατά την χειμερινή περίοδο της και λίγο πριν την έναρξη διόγκωσης των οφθαλμών,
- την άνοιξη κατά την πτώση των πετάλων,
- 20 ημέρες από τον τελευταίο ψεκάσμο.
- Επιπλέον συνιστάται η αφαίρεση και το κάψιμο των προσβεβλημένων κλαδίσκων.

Εικόνες 3 & 4. Χαρακτηριστική προσβολή από τον μύκητα *Stigmina carpophilla* (Πηγή: <http://www.Agronews.gr>)

Μονίλια (Monilinia fructicola)

Για τη μονίλια των πυρηνοκάρπων θα πρέπει να γίνει ένας ψεκασμός λίγο πριν τη διόγκωση των οφθαλμών για να προστατευτούν τα ευαίσθητα τμήματα του άνθους (σέπαλα, πέταλα, ανθήρες) ιδιαίτερα όταν επικρατεί βροχερός καιρός.

Μηλιά – Αχλαδιά

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΗΛΙΑΣ – ΑΧΛΑΔΙΑΣ

Οι σημαντικότερες ασθένειες των μηλοειδών είναι το Φουζικλάδιο (*Venturia inaequalis*) και το βακτηριακό κάψιμο (*Erwinia amylovora*). Το φουζικλάδιο αντιμετωπίζεται κατά τη διάρκεια της βλαστικής περιόδου με ψεκασμούς εξειδικευμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Κατά την διάρκεια του χειμώνα πρέπει, επίσης, να γίνεται κλάδεμα και καταστροφή με φωτιά όλων των προσβεβλημένων κλάδων. Επίσης τα πεσμένα φύλλα θα πρέπει να μαζεύονται ή να παραχώνονται (όπου είναι εφικτό) ή να ψεκάζονται (μετά την πτώση) με ουρία που βοηθά στην αποσύνθεσή τους. Το βακτηριακό κάψιμο δεν αντιμετωπίζεται θεραπευτικά με φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Επομένως θα πρέπει προληπτικά να λαμβάνονται κάποια καλλιεργητικά μέτρα, όπως:

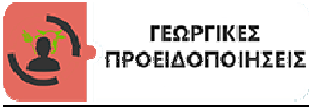
1. Ξερίζωμα και κάψιμο όλων των έντονα προσβεβλημένων δένδρων (προσβολή του κορμού ή των βραχιόνων σε απόσταση μικρότερη από 50 εκ. από τον κορμό), ακόμη και των γειτονικών που είναι ύποπτα για προσβολή,
2. Αυστηρό κλάδεμα των προσβεβλημένων δένδρων όλη τη βλαστική περίοδο με αφαίρεση και υγιούς τμήματος,
3. Κατά το κλάδεμα ή τον καθαρισμό τα εργαλεία θα πρέπει να απολυμαίνονται συνεχώς,
4. Αποφυγή λήψης εμβολίου από μολυσμένους οπωρώνες,
5. Ψεκασμός πριν τη διακοπή του ληθάργου με πυκνό χαλκούχο διάλυμα (βορδιγάλειος πολτός 3,5%),
6. Κοπή και κάψιμο των ξενιστών του βακτηρίου που βρίσκονται γύρω από τους οπωρώνες και σε απόσταση κάποιων μέτρων - &
7. Αποφυγή υπερβολικής αζωτούχου λίπανσης στην αναγκαία για την εποχή, γιατί η ασθένεια είναι περισσότερο σοβαρή στα εύρωστα δένδρα.

Η ψύλλα (*Cacopsylla sp.*) είναι από τους σημαντικότερους εχθρούς της αχλαδιάς. Για την σωστή αντιμετώπιση του εντόμου θα πρέπει να γίνει αποτελεσματική καταπολέμηση των πληθυσμών της διαχειμάζουσας γενιάς με εφαρμογή χειμερινών λαδιών ή πυρεθρίνες ή με μείγμα των δύο, τα οποία δρουν αποτρεπτικά καθυστερώντας την ωστοκία του εντόμου, κάνοντας τους επόμενους ψεκασμούς πιο αποτελεσματικούς. Επίσης οι χειμερινοί ψεκασμοί είναι απαραίτητοι και εναντίον του κόκκινου τετράνυχου (*Panonychus ulmi*). Θα πρέπει να γίνει καλή διαβροχή των δένδρων, επειδή τα αβγά του κόκκινου τετράνυχου εναποτίθενται σε προφυλαγμένες θέσεις στα κλαδιά των δένδρων. Οι ψεκασμοί με χειμερινά λάδια πρέπει να γίνονται κατά την διάρκεια του ληθάργου μέχρι και το φούσκωμα των οφθαλμών.

Η εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων πρέπει να γίνεται από κατόχους πιστοποιητικού γνώσεων Ο.Χ.Γ.Φ. και να εφαρμόζονται οι οδηγίες χρήσης με έμφαση στη δοσολογία, συνδυαστικότητα και την τήρηση μέτρων προστασίας του ψεκαστή. Οι καλλιεργητές μπορούν να συμβουλευτούν για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ανά καλλιέργεια και παθογόνο την ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπ.Α.Α.Τ. <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul>

✚ Αποστολή του δελτίου στην ηλεκτρονική διεύθυνση των ενδιαφερομένων μπορεί να γίνει μετά από αίτημα τους στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις dpyrgiotou@minagric.gr, thgeorgiadou@minagric.gr.

✚ το δελτίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων www.minagric.gr

✚ Το παρόν δελτίο παρέχεται και διά μέσω της εφαρμογής i-agric του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για κινητά τηλέφωνα.

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Μαρία Ηλιάδου